

Maa-aineslupa, Saint-Gobain Finland Oy, sora ja hiekka, Hiekka-alue 734-706-4-3

Rakennus- ja ympäristölautakunta 26.01.2022 § 7
4072/10.03.00.05.00/2021

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Pilvi Virolainen, pilvi.virolainen@salo.fi,
02 778 7806

Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Esityslistan liitteenä ovat kartat, joissa on esitetty suunniteltu ottamis- ja kaivualue sekä jälkitilanne. Hakemus liitteineen on nähtävillä Salon kaupungin nettisivuilla <https://salo.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luvat-ja-ilmoitukset/>

Luvan hakija

Saint-Gobain Finland Oy, Strömberginkuja 2, 00380 Helsinki

Yhteyshenkilö: Riitta Heliö, 040 832 9754

Ottotoiminta

Sijainti	Kiikala
Kiinteistötunnus	Hiekka-alue 734-706-4-3
Kiinteistön pinta-ala	78,41 ha
Ottamisalueen pinta-ala	35,5 ha
Kaivualueen pinta-ala	n. 24 ha
Otettava maa-aineslaji	sora ja hiekka
Otettavaksi esitetty ottomäärä	3 400 000 m ³
Vuotuinen ottomäärä	340 000 m ³
Haettu ottamisaika	10 vuotta
Alin maa-aineksen ottotaso	+88,60 (N2000) pohjoisosassa +88,00 (N2000) eteläosassa

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 1.7.2021. Hakemusta on täydennetty 16.7.2021, ja korjattu ottamissuunnitelma sekä kaivannaisjätesuunnitelma on toimitettu 22.7.2021. Sopimus raja-alueiden hiekanotosta ja jälkihoidosta Swerock Oy:n kanssa on toimitettu 23.7.2021. Päivitetyt nyky- ja jälkitilannekartat sekä leikkauskuvat on toimitettu 6.9.2021.

Toimintaa koskevat luvat ja kaavoitustilanne

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt 14.9.2011 maa-ainesluvan 6-2011 kymmeneksi vuodeksi soran ja hiekan ottoon kiinteistöllä Hiekka-alue 734-706-4-3. Maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt lokakuussa 2021. Saint-Gobain Finland Oy:llä on 9.4.2014 myönnetty ympäristölupa murskauslaitokselle tiloille Ojalannummi 734-706-2-67 ja Hiekka-alue 734-706-4-3. Luvan voimassaoloaika on 10 vuotta. Toistaiseksi alueella ei ole toteutettu murskausta, eikä sille tässä yhteydessä haeta jatkolupaa. Saint-Gobain Finland Oy:lla on suunnitellun lupa-alueen välittömässä läheisyydessä kiinteistöllä Ojalannummi 734-

706-2-67 ja Hiekka-alue 734-706-4-3 myös voimassa oleva maa-aineslupa, jonka Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt 9.6.2021. Lisäksi Saint-Gobain Finland Oy:n Kiikalan kuivatuotetehtaalle ja kalkkiahiekkatiilitehtaalle on myönnetty ympäristöluvut 21.5.2010, joista jälkimmäinen on rauennut vuonna 2017.

Hakemusta koskevan tilan alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asema- tai ranta- asemakaavoja. Alueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava (12.11.2008). Suunniteltu lupa-alue sijaitsee maakuntakaavassa osin M-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja osin T-alueella (teollisuustoimintojen alue). M-alue on osoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloukskäyttöön, joita voidaan käyttää myös jokamiehen oikeuden mukaiseen ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. T-alue on valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä teollisuus-, varasto- ja vastaavaan käyttöön osoitettu alue niihin kuuluvine suojavaöhykkeineen sekä liikenne- ja yhdyskuntateknisen huollon alueineen. Alueelle ei saa sijoittaa uutta asumista ilman erityisperusteita.

Alueen sijainti ja ympäristö

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Kiikalan Härjänvatsan alueella hakijan omistamalla kiinteistöllä noin 3 km etäisyydellä Kiikalan kirkonkylästä. Suunniteltu ottamisalue on jo suurelta osin ottamistoiminnan alaista aluetta. Suunnitellun ottamisalueen lähiympäristössä sijaitsee useita maa-aineksen ottamisalueita sekä maa-ainesten ottotoimintaan liittyviä teollisia toimintoja, kuten kalkkiahiekkatiili- ja kuivatuotetehdas. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat pohjoisessa/luoteessa hieman yli 300 m etäisyydellä ottamisalueesta. Myös suunnitellun ottamisalueen kaakkoispuolella lähimmillään noin 450 m etäisyydellä ja etelässä/lounaassa noin 800 m etäisyydellä sijaitsee asutusta. Alueen lounaispuolelle on kaavoitettu asuinalue (Härjänvatsan osayleiskaava), joista lähimmän tontin etäisyys ottamisalueen rajaan on noin 650 m.

Liikenne suunnitellulle lupa-alueelle tapahtuu Oinasjärventien (paikallistie 12227) kautta. Suurin osa maa-aineskuljetuksista tapahtuu alueen sisällä, sillä valtaosa otettavasta maa-aineksesta hyödynnetään Saint-Gobain Finland Oy:n tehtaiden omassa toiminnassa. Ottamisalueen länsireunalla Natura-alueen rajan vieressä sijaitsee oton aikainen kulkuväylä, joka ottamistoiminnan päätyttyä poistetaan. Ottamisalueen pohjoispuolella kiinteistöjen rajalla kulkee tielinja, joka säilyy sekä oton aikana että sen jälkeen.

Ottamisalue sijaitsee yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeällä Saarenkylän pohjavesialueella (luokka 1E), jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Lähin pohjavedenottamo, Kiehuvanlähteen vedenottamo, sijaitsee noin 750 m etäisyydellä ottamisalueesta. Saarenkylän pohjavesialue on koillinen – lounas suuntainen. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee sen lounaisosassa. Pohjaveden pinnankorkeus on ylimmillään alueen koillisosassa ja alimmillaan reunamuodostuman etelä-kaakkoisreunalla. Pohjavesialueella sijaitsee useita pohjavesiputkia, joista on tarkkailtu pinnankorkeutta. Pohjaveden pinnankorkeus ottamisalueen lounaisosaan asennetussa havaintoputkessa on ollut noin tasolla +76,0 (403). Eteläreunan havaintoputkissa pinnankorkeudet ovat vaihdelleet välillä +72,9...+73,8 (Hp103b) sekä +76,6...+79 (Hp300_2). Kuivatuotetehtaan läheisyydessä suunnitellun ottamisalueen keskiosassa pohjaveden pinta on ollut noin tasolla +89 (401), ja suunnitellun ottamisalueen koillisosassa pohjaveden pinnankorkeudet ovat vaihdelleet tasolla +82,2...+83,2 (W-uusi 4) ja +83,9...+84,5 (Hp9).

Ottamisalue rajautuu lounais-koillisuuntaisesti Hyypärän harjualueeseen, joka kuuluu Natura 2000- alueisiin (FI0200010). Ottamisalueesta 150 m pohjoiseen/koilliseen on harjijensuojeluohjelman mukaisesti suojeltu Hyypärän – Kaskistonnummi (HSO020026). Ottamisalueesta noin 100 m etelään/kaakkoon ja noin 500 m pohjoiseen sijaitsevat soiden suojeluohjelmaan kuuluvat Varesjoen kuru (SSO020072) ja Lammensuo-Pehkusuo (SSO020050).

Toiminta

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on noin 35,5 ha ja kaivun alueen pinta-ala noin 24 ha. Kaivun alueen rajausta mukaisesti ottamisalueen rajausta kuitenkin niin, että maisemoidut alueet on jätetty kaivun alueen ulkopuolelle. Pohjoisreunassa ottamis- ja kaivun alueen väliin jää 5 metrin vyöhyke, kun taas etelässä ja lännessä ottamis- ja kaivun alueen rajat ovat samat. Ottamisalueen lounaisosassa kaivu ulotetaan alimmillaan tasoon +88,0 m. Alueen keskivaiheilla kaivu ulotetaan tasoon +93,00 m ja pohjoisessa tasoon +88,60...+89,00. Hakija esittää otettavan maa-aineksen kokonaismääräksi yhteensä 3 400 000 m³krt, josta pintamaita on arviolta 45 000 m³krt. Ottamistoiminta etenee kuivatuotetehtaalta ottamisalueen reunoja kohti.

Suunnitellulta ottamisalueelta on tarkoitus irrottaa maa-aineksia, pääasiassa hiekkaa, toiminnanharjoittajan kalkkihiekkatiili- ja kuivatuotetehtaiden raaka-aineksi. Tehtaille soveltumattomat maa-ainekset myydään yhteistyökumppaneille, hyödynnetään erilaisissa maanrakennuskohteissa tai betonin raaka-aineena sekä käytetään ottamisalueiden täytöissä ja maisemoinneissa. Hakemuksessa esitetään, että ottamistoimintaa toteutetaan läpi vuoden, jotta turvataan tehtaille tasainen raaka-ainevirta niiden toiminta-ajaksi. Toimintaa voi olla myös viikonloppuisin ja vuorokautinen toiminta-aika vaihtelee klo 6 - 22.

Suunniteltu ottamistoiminta sovitetaan muiden alueella sijaitsevien ottamisalueiden toimintaan ja lopputilanteisiin siten, että alueet muodostavat lopputilanteessa kokonaisuuden. Ottamisalueen reunaluiskat loivennetaan pääsääntöisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Paahderinteen luiskaus toteutetaan kaltevuuteen 2:1. Luiskan rakentamisessa pyritään luonnonmukaiseen ja vaihtelevaan lopputulokseen. Ottamistoiminnan jälkeen alue palautuu takaisin maakuntakaavan mukaiseen maa- ja metsätalousohjelmaan. Paahderinteen osalta jälkikäytön tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden lisääminen.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Alueella on tehty yhdessä kunnan ja alueen muiden toimijoiden kanssa Härjänvatsan maa-aineksen yleissuunnitelma (Suunnittelukeskus Oy 2002/2004) sekä Kiikalan Härjänvatsan maa-aineksen ympäristövaikutusten arviointi (2003). ELY-keskuksen kannanoton mukaan YVA-selvitystä ei ole tarvetta nyt päivittää, vaan aiemmin tehty selvitys on riittävä myös nyt haettavalle lupakaudelle. Hakemuksen yhteydessä on esitetty päivitetty Natura-arviointi. Arvioinnin perusteella päädyttiin johtopäätökseen, että Saint-Gobain Finland Oy:n maa-aineksen suunnitelmat yksin tai yhdessä muiden maa-aineksenoton kanssa eivät merkittävästi heikennä Hyypärän Natura-alueen suojeluperusteita. Alueen suojeluperusteiset luontotyytit ja lajit säilyvät. Hyypärän Natura-alueen ekologinen rakenne ja toiminta säilyvät.

Hakemuksessa on esitetty, että ottamisalueella seulottaessa käytetään uusimman tekniikan mukaisia vuokraseuloja. Seulontalaitteiston alle levitetään HDPE-muovikalvo ja sen päälle hiekkakerros. Ottamisalueella ei säilytetä öljyä.

Polttoaineet, voiteluaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet säilytetään Saint-Gobain Finland Oy:n tehtaiden alueella niille erikseen varatuilla paikoilla. Työkoneita säilytetään pääosin tehtaiden asfaltoidulla ja aidatulla alueella, mutta tarvittaessa aktiivisen kaivutoiminnan aikana myös ottamisalueella. Ottamisalueella ei huolleta työkoneita, ja koneiden sekä laitteiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta öljyä ja muita likaavia aineita ei pääse maaperään. Sekä ottoalueella että tehdasalueella säilytetään imetysainetta ja öljynkeräyskalustoa vahingon varalta. Lisäksi tehtaiden alueella on pohjaltaan tiivis paikka öljyisen maan väliaikaiseen säilytykseen ennen käsiteltäväksi toimittamista. Tehtaiden yhteydessä on asianmukaiset keräysastiat ja tilat toiminnassa syntyvien jätteiden lajittelua ja välivarastoimista varten ennen hyötykäyttöön tai käsittelyyn toimittamista. Alueella ei varastoida vaarallisia jätteitä.

Maa-ainesten ottamistoiminnassa melua syntyy kaivutoiminnasta, kuormauksesta, seulonnasta, ottoalueen sisäisestä ja ulkoisesta liikenteestä sekä erilaisista laitteista. Kuljetusten aiheuttama melu on voimakkainta kuorman lastaus- ja purkupaikoilla, jotka sijaitsevat pääasiassa ottamisalueella ja Saint-Gobain Finland Oy:n tehdasalueilla. Etäisyys häiriintyviin kohteisiin sekä ympäröivän maaston muodot vähentävät toiminnasta aiheutuvaa melua merkittävästi. Toiminnan tai sen liikenteen aiheuttama melu ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää viihtyvyyshaittaa lähimmille häiriintyville kohteille.

Ottamistoiminnasta, maa-aineksen jatkojalostustoiminnasta sekä kuljetuksesta ja kuormauksesta aiheutuu pölyleijumaa. Myös varastokasat voivat kuivalla ja tuulisella ilmalla pölytä. Toiminnasta aiheutuvaa pölyleijumaa ehkäistään mm. kastelemalla ja koteloimalla jatkojalostustoimintoja, kastelemalla varastokasoja, työmaateitä ja käsiteltävää kiviainesta tarvittaessa. Pölyntorjunnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita. Pölyleijuman leviämistä ympäristöön estävät ottamisalueen reunaluiskat. Hakemuksen mukaan pölyämistä tapahtuu lähinnä kuivana aikana ja ottamistoiminnasta aiheutuva pölyhaitta on paikallinen ja merkitykseltään vähäinen.

Hakemuksen mukaan alueella olevat reunaluiskat sekä niitä ympäröivä suojaapuusto ehkäisevät tehokkaasti monia ympäristöhaittoja leviämistä, eikä toiminnasta aiheutu kohtuutonta haittaa tai rasitusta lähimmille häiriintyville kohteille. Toiminnassa on riittävästi huomioitu sen sijainti pohjavesialueella ja ottamissuunnitelmassa esitetyt menettelytavat ja varotoimenpiteet riittävät pohjaveden pilaantumisriskin ehkäisemiseksi. Härjänvatsan alueella on ollut maa-ainesten ottamistoimintaa jo kymmenien vuosien ajan ja edelleen pohjaveden laatu täyttää kaikilta osin talousvedelle asetetut vertailuarvot. Toiminnalla ei siis ole hakemuksen mukaan vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun.

Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu

Hakija esittää, että ottamistoiminnan etenemistä alueella tarkkaillaan kartoituksin, joissa kartoitetaan kaivurintauksen sijainti, alimpien ottotasojen korkeusasema, pintamaiden poistoraja ja rakennettujen kasvualueiden sekä tehtyjen vihertoimenpiteiden laajuus.

Härjänvatsan alueella toiminnanharjoittajat ovat toteuttaneet pohjaveden yhteistarkkailua vuodesta 2011 alkaen Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n 21.10.2010 laatiman tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Saarenkylän pohjaveden yhteistarkkailuohjelma on hyväksytty Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnassa 3.9.2014. Yhteistarkkailuohjelmaan on hyväksytty muutos viranhaltijapäätöksellä 17.9.2020. Tarkkailua on suoritettu päivitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti vuodesta 2021 alkaen.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu Salon kaupungin nettisivuilla 9.9.-18.10.2021. Asianosaisille (14 kpl) on lähetetty tiedoksianto luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä.

Lausuntoa on pyydetty Salon kaupungin maankäyttöpalveluilta, Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, Liikelaitos Salon Vedeltä, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) liikennevastuualueelta, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja Varsinais-Suomen liitolta.

Lausunnot ja muistutukset

Liikelaitos Salon Vesi ja Varsinais-Suomen liitto eivät antaneet asiasta lausuntoa.

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut, 15.9.2021

Maankäytöllisin perustein asiaa arvioiden alueen käyttämiselle maa-ainesten ottoon ei ole kaavoituksellista estettä. Ottamistoiminta rajautuu jo nykyisellään huomattavin osin viereisiin Natura- ja harjijensuojelualueisiin, ja lähistöllä on jo valmiiksi intensiivistä ottamistoimintaa. Työturvallisuudesta, työkoneiden polttoaineesta sekä paikalla aiheutuvista pöly- ja muista päästöistä on lupahakemuksessa mainittu. Riskit pyritään näiden osalta minimoimaan. Toiminnan tai sen liikenteen aiheuttaman melun ei arvioida aiheuttavan terveys- tai viihtyvyyshaittoja. Paikalla ei ole tarkoitus murskata. Jos jotain murskataan, se kuljetetaan muualle murskattavaksi tai sitten sille haetaan myöhemmin erikseen lupa. Maisemointia on tarkoitus suorittaa sitä mukaa, kun ottamistoiminta vaihteittain etenee. Tarkoituksena on rakentaa luonnon monimuotoisuutta lisäävä paahderinne lähes koko Natura-alueen rajalle. Muilta osin alue maisemoidaan perinteisin luiskaloivennuksin ja istutustavoin. Maa-ainesten ottamistoiminnalla ei vaaranneta erityisiä luonto- tai ympäristöarvoja eikä siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tai rasitusta lähimmille häiriintyvälle kohteille. Toiminnalla ei ole vaikutusta suojeltaviin kohteisiin eikä sillä ole haitallisia vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Maankäyttöpalvelut katsoo, että maa-ainesluvan myöntäminen on mahdollista, mikäli toiminta vastaa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikennevastuualue, 28.9.2021

Lupapäätöksessä tulee huomioida laki liikennejärjestelmästä ja maantiestä (572/2018) 46.2 §. Hakijalta saadun ilmoituksen (puh.kesk. 24.9.2021 Heliö/Koskinen) mukaan, maantien suoja-alueelta ei ole tarkoitus ottaa maa-aineksia, vaan kyse on lähinnä alueen koilliskulman maisemointitoimenpiteistä. Lisäksi kaivun alueen ja maantien välinen sorapintainen kulkuyhteys on tarkoitus säilyttää ennallaan. Edellä olevan perusteella ELY-keskuksen Liikennevastuualueella ei ole huomauttamista lupahakemukseen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, 18.10.2021 ja sen täydennys 21.10.2021

Soranoton pohjavesivaikutuksista tehtyjen tutkimusten perusteella on todettu, että pintamaan poisto laajalla alueella useiden vuosien ajaksi saattaa aiheuttaa haittaa alueen pohjaveden käyttökelpoisuudelle. Lisäksi pintamaiden pitkäaikainen varastointi heikentää niiden käyttökelpoisuutta maisemoinnissa. Tämän vuoksi on tärkeää, että maisemointi ja pohjavettä suojaavan aluskasvillisuuden ja maannoskerroksen muodostumisen nopeuttamiseen tähtäävä jälkihoito tehdään mahdollisimman nopeasti.

Kasvualustan muodostumista nopeuttaa aluskasvillisuuden kylväminen pintamaakerrokseen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon-, vesien- ja maisemansuojelun kannalta edellyttäen, että toiminnassa huomioidaan pohjavesiensuojelu ja aluetta ympäröivät luonnonarvot.

Lupaharkinnan yhteydessä tulee ottaa huomioon lisäksi ainakin seuraavaa:

- Ottamistoiminta tulee järjestää vaiheittain siten, että kerrallaan saa olla avoinna (pintamaat poistettu eikä kasvukerrosta ole rakennettu) korkeintaan puolet ottamisalueesta. Lisäksi tulee huomioida yleissuunnitelman mukainen toiminnanharjoittajakohtainen Saarenkylän pohjaveden muodostumisaluetta koskeva 20 %:n rajoitus.
- Toiminnan yhteydessä tulee huolehtia siitä, ettei maaperään tai pohjaveteen pääse ympäristölle haitallisia aineita.
- Pohjaveden korkeutta ja laatua on tarkkailtava säännöllisesti alueella voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuun on tarpeen lisätä lähteiden veden laadun seuranta Natura-selvityksessä esitettyjen lieventämistoimien mukaisesti sekä lähdevirtaamien seuranta.
- Tulokset raportoidaan vuosittain Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle (vuosiraportti ja tietojen toimitus ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa.
- Muodostettavia paahderinteitä lukuun ottamatta maisemointi tulee toteuttaa vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan jo maa-ainesluvan voimassaoloaikana. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmenetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 - 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatumut turve). Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia heinäkasveja. Alue metsitetään istuttamalla mäntyä ja koivua. Alueen metsittyminen tulee tarvittaessa varmistaa täydennyskylvöin ja -istutuksin.
- Maakuntakaavan virkistysreitti kulkee ottoalueen reunassa ja sitä koskee kaavamääräys: ”Tarkemmassa maankäytön suunnittelussa tulee osoittaa reitin lopullinen sijainti. Ulkoilureitteihin liittyvät talousmetsäalueet tulee hoitaa puistomaisina kokonaisuuksina.” Ottoalueen eteläpuolella on yleiskaava-alue, jolta lähtee ulkoilureitti koilliseen kohti ottoaluetta. Ottoalueen laajentamisella voi olla vaikutusta ulkoilureitteihin ja virkistykseen.
- ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen voidaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen (MAL 21 §). Edellytyksenä on, että hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Ottamissuunnitelman mukainen ehdotus maisemoinnin toteuttamisesta Natura-alueeseen rajautuvalla rinteellä paahdeympäristönä metsittämisen sijaan on erinomainen tapa alueen jälkikäyttöön. Ottamissuunnitelman mukaisen maa-ainestenottoalueeseen rajautuen on aikaisemmin aloitettu paahdeympäristön luominen, työ on onnistunut todella hyvin ja paahdekasvillisuus menestyy kohteella. ELY-keskus pitää hyvänä, että toiminnanharjoittajalla on tavoitteena laajentaa paahdeympäristöaluetta. Kohde on hyvin soveltuva paahderinteen toteuttamiseen. Rinteen suunta on oikea ja kohteella on jo monipuolista kokemusta onnistuneesta paahderinteen toteuttamisesta, mikä edesauttaa paahderinteen laajentamisen hyvää onnistumista. Paahderinteen laajentamisella voidaan merkittävästi lisätä alueen luonnonmonimuotoisuutta.

Paahderinnettä tulee toteuttaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti vähitellen sitä mukaan kuin ottotoiminta etenee ja rinne vapautuu maisemoitavaksi. ELY-keskus pitää erinomaisena sitä, että ottamissuunnitelmassa kuvatun mukaisesti toiminnanharjoittaja on sitoutunut myös paahdeympäristön hoitoon ja seurantaan. Paahdeympäristön luontoarvojen säilyttäminen edellyttää mm. alueelle itävien puuntaimien poistoa ja paahdelajistolta tilaa valtaavien kasvien kitkentää. Hoitotarvetta voidaan pienentää toteuttamalla rinne riittävässä jyrkkyydessä.

Suunnitelmassa rinteen jyrkkyydeksi on ehdotettu 2:1 kuitenkin niin, että rinteen jyrkkyydessä olisi vaihtelua. Lupamääräyksillä rinteen jyrkkyyttä ei tulisi osoittaa liian loivaksi, sillä paahdelajiston menestyminen kohteella edellyttää rinteeltä riittävää jyrkkyyttä. Lajisto pärjää kilpailussa muuta lajistoa vastaan paremmin, kun rinne on jyrkkyydeltään riittävä ja rinteessä tapahtuu eroosiota ja hiekan valumista. Lupamääräysten tulisi mahdollistaa paahderinteen toteuttaminen vähintään aikaisemmin toteutetun paahderinteen jyrkkyydessä ja paikoitellen jyrkempänäkin. Rinteeseen suositellaan luomaan jyrkkyysvaihtelua. Rinteen monimuotoisuutta kasvualustana voidaan lisätä myös jättämällä /lisäämällä rinteeseen paikoitellen kiviä.

Tähän mennessä toteutetulle paahderinnealueelle on istutettu hietaneilikkaa ja kangasraunikkia. Paahderinteen laajetessa ELY-keskus suosittelee lisäämään paahderinteen lajistoon uusia lajeja, kuten kangasajuruohoa ja kissankäpälää. Jotta paahdeympäristö muodostuisi alueelle nopeasti ja paahdeympäristön kasvilajit pärjäisivät kilpailussa muulle lajistolle, ELY-keskus pitää tärkeänä istutustoiminnan jatkamista luontaisen leviämisen tukena. Rauhoitettujen lajien taimikasvattaminen kasvihuoneessa tms. siemenien kerääminen ja siirtoistuttaminen edellyttää poikkeuslupaa luonnonsuojelulain mukaisista rauhoitettujen lajien rauhoitusmääräyksistä. Poikkeuslupaa haetaan ELY-keskukselta. Poikkeuslupien käsittelyn yhteydessä ja maisemoinnin edetessä suunnitelmia paahderinteen toteuttamisesta ja kehittämisestä voidaan tarvittaessa tarkentaa yhdessä.

ELY-keskus pitää hyvänä suunnitelmaa siitä, että Natura-alueen ja paahderinteen välissä kulkeva tie poistetaan ottotoiminnan päätyttyä. Lisäksi tulee huomioida, ettei jyrkistä seinämistä ei saa aiheutua sortumavaaraa tai muuta riskiä ihmisille tai eläimille.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto, 19.10.2021

Toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta alueen asukkaille (talousveden laatu, melu, pöly). Toiminnalla ei saa olla haitallisia vaikutuksia Kiehuvanlähteen vedenottamon raakaveden laatuun. Toiminnasta ei saa aiheutua melua, joka ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa STM:n asetuksen 545/2015 mukaiset sisämelun toimenpiderajat.

Alueen maa-ainesten ottotoiminnalla ei ole havaittu olevan vaikutuksia Kiehuvanlähteen vedenottamon raakaveden laatuun. Ottamolta otetaan vuosittain näytteitä. Aikajaksolla 2018-2021 ei ole havaittu muutoksia/trendejä tutkittavien muuttujien osalta (esim. nitraatti 4,1-4,3 mg/l, sulfaatti 11 mg/l, kloridi 3,3-3,5 mg/l, sähkönjohtavuus 100-120 µS/cm, CO₂ 4,0-4,7 mg/l, pH 6,9-7,1 ja COD_{Mn} <0,5). Lähialueen asukkailta ei ole tullut ympäristöterveydenhuoltoon yhteydenottoja, jotka koskevat toiminnan aiheuttamaa pöly- tai meluhaittaa.

Metsähallitus, 21.9.2021

Metsähallituksen useammasta palstasta koostuva kiinteistö 734-891-2-1 Hyyppärän luonnonsuojelualue sijaitsee osin Hiekka-alueen rajakiinteistönä ja se on osa laajempaa Hyyppärän harjualue -nimistä Natura-aluetta (FI0200010), joka on suojeltu erityisten suojelutoimien alueena. Metsähallitus toimii Hyyppärän luonnonsuojelualueen vastaavana tahona luonnonsuojelulain (1096/1996 LsL) 65 §:n mukaisena viranomaisena. Tällä perustetulla suojelualueella (VN:n asetus Varsinais-Suomen maakunnan luonnonsuojelualueista 214/2014) on luonnonsuojelulain 17 a §:n mukaisesti luontoa muuttava toiminta kielletty.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan maa-aineslain (555/1981, MAL) luvassa annettavin määräyksiin tulee varmistaa, että maa-aineksia otetaan niin, että luontovaikutukset minimoidaan MAL 3 §:n mukaisesti. Lisäksi Metsähallitus pitää tärkeänä, että pohjaveden pinnantarkkailua jatketaan osana uuden luvan ympäristöseurantaa. Hyyppärän suojelualueella sijaitseva Varesjoen notko on eräs koko Varsinais-Suomen arvokkaimmista ja edustavuudeltaan ja luonnontilaltaan parhaista pienistä Kiskonjoen latvajokialueista, jossa esiintyy mm. erityisesti suojeltavaa lajistoa luontotyypeillä lähteet ja lähdesuot (8160) sekä pikkujoet ja purot (3260).

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine saaduista lausunnoista ja muistutuksista.

Saint-Gobain Finland Oy, 19.11.2021

Haluamme kiittää annetuista lausunnoista. Salon maankäyttöpalvelujen lausunto oli asiantunteva ja meillä ei ole siihen lisättävää.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikennevastualueen lausunnossa on tuotu esiin, että Oinasjärventien keskilinjasta on jätettävä vähintään 20 metrin suoja-alue, jolla maa-ainesten ottoa ei tapahdu. Kuten asiasta onkin jo ELY:n kanssa keskusteltu, tien läheisyydessä oleva rinne on sisällytetty kaivualueeseen vain pintamaiden levittämisen ja maisematoimenpiteiden vuoksi - tien läheisyydestä ei ole tarkoitus enää ottaa maa-aineksia.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen lausunnossa vesien tarkkailuun on esitetty lisättäväksi lähteiden laadun ja virtaaman seuranta. Muutos lienee helppo toteuttaa esim. muutoksena pintavesien tarkkailusuunnitelmaan, jota on toteutettu vuodesta 2017 alkaen.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lausunnossaan ottanut kantaa ottotoiminnan vaiheistamiseen ja esittänyt, että yleissuunnitelman mukaisen Saarenkylän pohjavesialuetta koskevan maksimissaan 20 % auki olevan pinta-alarajoituksen lisäksi Hiekka-alueen alueella otettaisiin käyttöön vaiheistus siten, että korkeintaan puolet ottamisalueesta saisi olla kerrallaan auki. Pidämme tätä rajoitusta varsin relevanttina huomioiden

tarpeen pohjaveden laadun suojeluun. Mielestämme prosenttipohjaiset pinta-alarajoitteet ovat toimineet aiempina lupakausina hyvin. Pidämme niitä toiminnan kannalta parempina vaihtoehtoina kuin esim. lupamääräyksissä määrättyjä ottoalueiden vaihteistuksia. Pinta-alaperusteinen rajoitus jättää toiminnanharjoittajalle valinnanvapauden määrittää auki olevien pinta-alojen sijainnit ja turvaa näin tehtaille tarvittavien raekokojen saatavuuden. Samalla sääntö kuitenkin rajoittaa auki olevan pinta-alan maksimimäärä ja suojaa pohjavesialueen vedenlaatua. Esitämme, että auki olevan pinta-alan määrä todennettaisiin esim. vuosittaisilla auki olevan alan kartoituksilla.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tuonut lausunnossaan esille maakuntakaavassa ottoalueen reunassa kulkevan ulkoilureitin. Kuivatuotetehtaan pohjoispuolella ottoalueen ja Oinasjärventien välissä kulkee hiekkatie, jota on mahdollista käyttää koko tulevan lupakauden ulkoilureittinä. Ottotoimenpiteet eivät kohdistu hiekkatien alueelle.

ELY-keskus on antanut myös lausunnon koskien alueelle rakennettavaa paahderinnettä. Olemme ilahtuneita paahderinteen laajentamisen saamasta positiivisesta vastaanotosta ja pidämme ELY-keskuksen ohjeita koskien paahderinteen rakentamista/hoitoa hyvinä ja asiantuntevina. Arvostamme mahdollisuutta yhteistyöhön ELY:n kanssa koskien paahderinteen toteuttamista ja kehittämistä, jotta alueesta saadaan monimuotoisuuden kannalta edustava ja alueen luontaisiin olosuhteisiin sopiva paahdekasvillisuuden kokonaisuus.

Metsähallitus on tuonut muistutuksessaan esille Hyypjärän luonnonsuojelualueen sijainnin Hiekka-alueen rajakiinteistönä ja siellä sijaitsevan Varesjoen notkon merkityksen lähteet ja lähdesuot sekä pikkujoet ja purot luontotyyppien arvokkaana edustajana. Salon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa on tuotu esille, että ottotoiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai negatiivisia vaikutuksia Kiehuvalähteen vedenottamon raakaveden laatuun ja lausunnossa todettiin myös, että aikajaksolla 2018-2021 vedenlaadussa ei ole ollut havaittavissa muutostrendejä. Huomioimme toiminnassamme pohjaveden suojelun ja tavoitteenamme on, että maa-ainesten otto ei jatkossakaan heikennä pohjaveden laatua. Pohjaveden laatua tarkkaillaan yhteistarkkailusuunnitelman mukaisesti ja tarkkailuun lisätään myös lähteiden virtaamien laadun ja määrän seuranta, mikäli lupaviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi esittämällä sitä lupamääräyksissä.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Saint-Gobain Finland Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöllä Hiekka-alue 734-706-4-3. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (YMS P36992P001 201, päiväys 31.8.2021) esitetylle alueelle. Lupa-aika on 10 vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkaa on 3 400 000 m³.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-ainelain 21 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien alueella toimijoiden tietoon tarpeellisin osin.

Lupamääräykset

1. Ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen aloitustarkastusta hakijan on toimitettava päätöksessä mainittu vakuus hyväksyttäväksi ja toteuttaa muut tarvittavat lupaehdot.
2. Ottamisalueen koillisosassa pohja on täytettävä tasoon +88,60 (N2000) viimeistään 31.5.2022 mennessä. Täyttö on tehtävä Saarenkylän pohjavesialueelta olevalla alkuperäistä vastaavalla puhtaalla hiekalla. Tieto täyttöihin käytettävien maa-ainesten alkuperästä, laadusta, puhtaudesta ja määrästä tulee toimittaa kirjallisesti vähintään kaksi viikkoa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä Salon kaupungin ympäristönsuojelulle. Täytössä ei saa käyttää pintamaita. Täytössä tulee huomioida maa-aineksen painuminen. Kartta täytetyistä alueista ja pohjan tasoista tulee toimittaa ympäristönsuojeluun 30.6.2022 mennessä. Täytettyjen alueiden pohjan taso on mitattava uudelleen vuoden kuluttua täyttöjen tekemisestä ja kartta pohjan tason mittauksista on toimitettava heti niiden valmistuttua ympäristönsuojeluun.
3. Ottamisalueen ja kaivun alueen rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittyinä lupa-alueella ottamistoiminnan ajan.
4. Toiminta-alueen tulotiellä tulee olla lukittava ajoeste. Tarpeettomat kulkuväylät toiminta-alueelle on katkaistava puomeilla tai muilla esteillä. Mahdollisista vaaroista on tiedotettava varoituskyltein.
5. Kiinteistön 734-705-1-0 raja on jätettävä vähintään 10 metriä leveä koskematon suoja-alue. Toiminta ei saa ulottua suoja-alueelle, eikä sinne saa sijoittaa maa-aineksia.

Kaivusyvyys

6. Alin sallittu kaivusyvyys on jälkitilannekartan (YMS P6992P001 202, 31.8.2021) mukaisesti lupa-alueen lounais- ja eteläosassa +88,00, pohjoisosassa +88,60...+89 sekä lupa-alueen keskiosassa +93 (N2000). Alinta ottotasoa on tarvittaessa nostettava pohjaveden pinnankorkeuden havaintotulosten perusteella siten, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros.
7. Kaivun alueella on oltava riittävä määrä päivittäisessä työskentelyssä havaittavia korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000.

Toiminta-ajat

8. Seulonta on sallittua ympäri vuoden arkisin ma-pe klo 7-22 lukuun ottamatta arkipyhiä. Ottamisalueelta kuormaus ja kuljetus muualle kuin Saint-Gobain Finland Oy:n Kiikalan tehtaille on sallittu arkisin ma-pe klo 6-22, lukuun ottamatta arkipyhiä, sekä korkeintaan viitenä (5) lauantaina vuodessa. Lauantaisin suoritettavasta ajosta on pidettävä kirjaa.

Pöly

9. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 hengitettävälle hiukkasille (PM10) annettuja raja-arvoja niillä alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä taikka alueilla, joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille.
10. Pölyn sitomisesta ja pölyämishaitan vähentämisestä tulee huolehtia tarvittaessa. Pölyn sitomiseen ei saa käyttää suolaa tai kemikaaleja.

Maaperän ja pohjaveden suojeleminen

11. Ottamistoiminta tulee järjestää vaiheittain siten, että enintään 50 % ottamisalueesta on kerrallaan avoinna. Pintamaata saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä kaivualueen osasta, jossa kaivu on kulloinkin käynnissä. Toiminnanharjoittajalla saa olla enintään 20 % Saarenkylän pohjaveden muodostumisalueella sijaitsevista maa-ainesalueistaan kaivutoiminnan alaisena. Mikäli 20 % ylittyy, maisemointia on täydennettävä ennen ottamistoiminnan jatkamista.
12. Öljytuotteita ja kemikaaleja ei saa varastoida tai säilyttää ottamisalueella.
13. Pohjavesialueella ei saa pestä tai huoltaa koneita eikä laitteita.
14. Seulonnassa on käytettävä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista seulontalaitteistoa. Seulon alle on toteutettava tiivis, öljynesteitä läpäisemätön ja reunoilta kohotettu suojaus. Seula on sijoitettava siten, että neljän metrin paksuista suojaamaakerrosta pohjaveden ylimpään korkeuteen ei rikota.
15. Ottamisalueella tapahtuvan tankkauksen on tapahduttava suojatulla alueella käyttäen lisänä erillistä suojakaukaloa tai muuta parasta mahdollista tekniikkaa. Tankkausta on valvottava koko ajan, ja tankkauksen suorittajalla on oltava riittävästi imeytysmateriaalia ja öljynkeräysvälineitä tankkauksessa sattuvan vahingon varalta.
16. Ottamisalueella työkoneet on säilytettävä tiivispohjaisessa katoksessa.
17. Työkoneiden kuntoa on tarkkailtava päivittäin ja mikäli vuotoja on havaittavissa, kone on poistettava välittömästi käytöstä ja pohjavesialueelta.
18. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.

Poikkeukselliset tilanteet

19. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (häätäkeskukseen) varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi.
20. Häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai merkittävää haittaa naapureille, on ilmoitettava välittömästi Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.
21. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle laitosalueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia, vuotojen torjuntakalustoa ja alkusammutuskalustoa. Toiminnanharjoittajan tulee kouluttaa laitoksen henkilökunta menettelyistä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

Jätteet

22. Lupa-alueella ei saa varastoida ylimääräistä kalustoa, tavaraa tai maa-ainesta.
23. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä.

24. Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa on noudatettava. Suunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein. Tieto arvioinnista ja mahdollinen uusi suunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jälkihoito ja maisemointi

25. Jälkihoitoa ja maisemointia tulee toteuttaa suunnitelmallisesti ja jatkuvasti. Ottamisalueen koillisosassa maantien suoja-alueella ja kiinteistöjen Hiekka-alue 734-706-4-3 ja Tehdaspalsta 734-706-2-72 välisellä raja-alueella maisemointi tulee suorittaa 30.11.2022 mennessä. Koko ottamisalueen tulee olla jälkihoidettu luvan voimassaoloaikana.
26. Tiivistyneet alueet, kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet, tulee möyhentää ja pehmentää.
27. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta tai runsaasti hienoaainesta sisältävää materiaalia.
28. Karkean soran alueet tulee peittää noin 20-50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Alueelta kuorittu pintamaa tulee levittää vähintään 10 cm:n kerrokseksi, joka sekoitetaan hiekkaiseen pintaosaan.
29. Alue tulee muotoilla maisemaan sopivaksi ja ottamisalueen reunaluiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Paahderinne tulee muotoilla kaltevuuteen 2:1 tai loivemmaksi.
30. Paahderinteen toteuttamisesta tulee sopia erikseen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen luonnonsuojeluyksikön kanssa.
31. Alue tulee metsittää paahderinnettä lukuun ottamatta luvan voimassaoloaikana siten, että riittävä taimitiheys on havaittavissa. Aluskasvillisuudeksi tulee kylvää harjualueelle luonteenomaisia heinäkasveja.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

32. Pohjaveden korkeutta ja laatua on tarkkailtava säännöllisesti alueella voimassaolevan yhteistarkkailuohjelman mukaan.
33. Irrotetun maa-aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä NOTTO-järjestelmään.
34. Ottamistilanne, auki oleva kaivuuala ja maisemoitu ala tulee raportoida kirjallisesti sekä esittää kartalla Salon kaupungin ympäristönsuojelulle vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Raportista tulee ilmetä, kuinka paljon prosenteissa kaivualueesta on auki.
35. Raportit ja asiakirjat on toimitettava Salon kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@salo.fi tai PL 77, 24101 Salo). Toimitettaviin asiakirjoihin on liitettävä tieto, mitä lupaa ne koskevat.

Toiminnanharjoittajan vaihtuminen tai toiminnan loppuminen

36. Toiminnan lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee riittävän ajoissa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoittaa kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa on esitetty maa-aineslain mukaisesti ottamissuunnitelma sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Hakemuksen ja ottamissuunnitelman perusteella toiminnasta ei arvioida aiheutuvan maa-aineslain (555/1981) 3 §:n tarkoittamia seuraamuksia eikä vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n mukaista luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä ja lupahakemuksessa esitetyllä tavalla sekä annettuja määräyksiä noudatetaan. Näin ollen luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät MaL 6 §:n mukaisesti.

Koska kyseessä on jo käytössä oleva avattu ottamisalue, toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta MaL 21 §:n mukaisesti. Hakijan on asetettava hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Hakemuksen mukainen ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on otettu maa-aineksia jo aikaisemmin. Ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut, että varsinaisesta ottotoiminnasta olisi aiheutunut haittoja ympäristölle tai naapureille.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti. Vesienhoitosuunnitelman mukaisilla ohjaukskeinoilla seurataan ja estetään maa-ainestenoton mahdollisia haitallisia pohjavesivaikutuksia.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunnossa esitettyä pohjavesitarkkailun muuttamista siten, että tarkkailua tehdään Natura-arvioinnin mukaisesti lähteistä, ei ole huomioitu tässä maa-ainesluvassa, sillä Härjänvatsan alueen toimijoiden pohjaveden yhteistarkkailuohjelmasta on tehty erillinen päätös.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikennevastuujaoston lausunto on otettu huomioon siten, että maantien suoja-alue on määrätty maisemoitavaksi 30.11.2022 mennessä. Lupaviranomaisen mukaan liikennevastuujaoston näkemys siitä, että ennalta arvioiden maisemointitoimenpiteet maantien suoja-alueella eivät aiheuta vaaraa liikenneturvallisuudelle eikä haittaa tienpidolle, on oikea. Alue on sisällytetty ottamisalueeseen vain maisemointisyistä, minkä takia maisemointitoimenpiteet on lupamääräyksissä edellytetty tekemään viipymättä.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat määräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on otettu huomioon varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Määräys 1: Määräys on annettu sen todentamiseksi, että määrätty ja hakemuksessa esitetyt toimet on tehty ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden on oltava voimassa ennen toiminnan aloittamista maa-aineslain 12 § mukaisesti.

Määräys 2: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja riittävän suojakerrospaksuuden vuoksi. Aiemman maa-ainesluvan valvonnan yhteydessä on huomattu, että ottamisalueen koillisosassa noin 0,2 ha alalla neljän metrin suojakerrospaksuus pohjaveden ylimpään pintaan (+84,5) ei täyty. Em. alueella pohjan taso vaihtelee noin +86,75-88,50. Määräajaksi on annettu 31.5.2022, jotta täytöt ja mittaus voidaan tehdä lumettomana aikana. Täyttömateriaalina tulee käyttää kaivualueelta irrotettua hiekkaa tai muualta tuotua alkuperäistä maa-ainesta vastaavaa, jolloin voidaan varmistua maa-aineksen soveltuvuudesta ko. alueen täyttöihin. Karttaesityksen sekä mittauksen avulla varmistetaan, että edellytetty neljän metrin paksuinen suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan täyttyy maa-aineksen painumisesta huolimatta.

Määräys 3: Lupa myönnetään hakemuksen mukaiselle toiminta-alueelle, joka on oltava todennettavissa maastossa sekä luvanmukaisen toiminnan että valvonnan mahdollistamiseksi. Ottamisalueen ja kaivualueen merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu ottamissuunnitelman mukaisesti.

Määräys 4: Määräys on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi. Asiattoman liikkumisen estäminen ehkäisee mahdollista ilkivaltaa, josta voi aiheutua esimerkiksi roskaantumista ja vaaraa pohjavedelle.

Määräys 5: Maa-ainesten ottamisalueen ympärille tarvitaan suojaetäisyys häiriintyviin kohteisiin. Suojaetäisyyteen vaikuttaa ottamisalueen ympäristön herkkyys sekä ottamisen laatu ja laajuus.

Määräys 6: Alin sallittu kaivussyvyys on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Mikäli edellytetty neljän metrin suojakerros ei ylimpään pohjaveden pintaan seurannan perusteella täyty, tulee ottotasoa pohjaveden suojelemiseksi nostaa.

Määräys 7: Riittävä määrä päivittäisessä työskentelyssä havaittavia korkeuspisteitä kaivualueella on edellytys sille, että maa-ainesta irrottaessa on mahdollista noudattaa ottamissuunnitelmaa sekä luvanmukaista alinta sallittua kaivussyvyyttä.

Määräys 8: Toiminta-ajat on myönnetty hakemuksen mukaisesti ja yhteneväisenä alueen muiden toimijoiden kanssa. Yhteneväisillä toiminta-ajoilla pyritään vähentämään melusta mahdollisesti aiheutuvaa haittaa alueen asutukselle. Ottamisalueelta maa-ainesten kuormausta ja kuljetusta hakijan Kiikalan tehtaille sallitaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti, jotta turvataan tasainen raaka-ainevirta tehtaille.

Määräys 9: Määräys pölyhaittojen vähentämiseksi on annettu sekä terveystoimien että ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittaja on velvollinen noudattamaan ilman laadusta annettua asetusta 79/2017.

Määräys 10: Toiminta ottamisalueella ja ottamisalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat pölyhaitat ovat mahdollisimman vähäisiä. Pohjaveden suojelemiseksi pölyn sitomiseen ei saa käyttää suolaa tai kemikaaleja.

Määräys 11: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi. Pintamaan poistaminen saattaa vaikuttaa syntyvän pohjaveden määrään, korkeuteen ja laatuun. Määräys perustuu ELY:n ympäristö ja luonnonvarat - vastualueen lausuntoon sekä Härjänvatsan maa-ainestalon

yleissuunnitelmaan. Ottamisaluetta koskeva vaiheistus on tarpeen, koska toiminnanharjoittaja omistaa laajoja alueita muodostumisalueen suojelualueilla eikä toiminnanharjoittajakohtainen rajoitus ole näin ollen yksinään riittävä.

Määräykset 12-17: Määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä ympäristön pilaantumisen ja sen vaaran ehkäisemiseksi. Öljytuotteiden varastointi ja säilytys sekä koneiden ja laitteiden pesu, huolto ja tankkaus alueella aiheuttavat riskin pohjavedelle. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen käsittely ja säilytys on varmistettava riittävin teknisillä ratkaisuin. Hakemuksen mukainen parasta käyttökelpoista tekniikkaa oleva seulontalaitteisto suojausrakenteineen on hyväksyttävissä, sillä sähkökäyttöinen seula valtakunnan verkkoon liitettynä on ennalta arvioiden kohtuuton investointi seulontatarpeeseen nähden.

Määräys 18: Ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei rikota tiiviitä maakerroksia, minkä seurauksena pohjaveden virtausolosuhteet saattavat muuttua.

Määräykset 19-21: Määräyksillä varmistetaan ensitorjunta sekä tiedonkulku pelastusviranomaiselle sekä valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Varautumalla onnettomuustilanteisiin ennakolta minimoidaan mahdolliset haitat.

Määräykset 22-23: Määräykset on annettu roskaantumisen ja ympäristön epäsiisteyden ehkäisemiseksi sekä maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Määräys 24: Määräys on annettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman noudattamiseksi. Määräys kaivannaisjätehuoltosuunnitelman tarkistamisesta vähintään viiden vuoden välein perustuu maa-ainelain 16 b §.

Määräys 25: Määräys on annettu, jotta lupa-alueen jälkihoito ja maisemointi ovat suunnitelmallista ja jatkuvasti toteutuvaa. Jälkihoidon tavoitteena on vähentää ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja pohjaveteen, sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää ottamisalueen jälkikäyttömahdollisuuksia ja turvallisuutta. Määräys maisemoinnista 30.11.2022 mennessä ottamisalueen koillisosan maantien suoja-alueella sekä kiinteistöjen Hiekka-alue 734-706-4-3 ja Tehdaspalsta 734-706-2-72 välisellä raja-alueella perustuu siihen, ettei kyseisillä alueilla ole enää tarkoitus irrottaa maa-aineksia. Maa-ainelain 10 §:n ja asetuksen 926/2005 8 §:n mukaan luvan haltijan on toteutettava luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana.

Määräys 26: Määräys möyhentää ja pehmentää tiivistyneet alueet on annettu pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi.

Määräys 27: Määräys on annettu, jotta varmistutaan että luiskien ja pohjien rakentamisessa käytetään vain alueelle sopivia alkuperäistä vastaavaa maa-ainesta.

Määräys 28: Oikein rakennettu pintakerros muodostaa biologisesti aktiivisen kasvualustan, nopeuttaa humuksen muodostumista ja suojaaa siten pohjavettä. Alueelta kuoritun pintamaan levittämällä pohjaveden laatu palautuu mahdollisimman luonnontilaiseksi ja maassa säilyneestä siemenpankista palautuu alkuperäisiä kasvilajeja.

Määräys 29: Määräyksen mukaisella muotoilulla mm. parannetaan kasvillisuuden kasvuolosuhteita, yleisesti ottamisalueen turvallisuutta jälkikäyttö huomioiden sekä edistetään luonnon monimuotoisuutta.

Määräys 30: Määräys on annettu luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Määräys 31: Määräys metsittämisestä ja aluskasvillisuuden kylvämisestä on annettu, jotta pohjavettä suojaava maannoskerros muodostuisi mahdollisimman nopeasti.

Määräys 32: Tarkkailumääräyksellä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun ja pinnankorkeuteen. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, ja että edellytetty neljän metrin paksuinen suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan täyttyy.

Määräys 33: Määräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja asetuksen 926/2005 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden varmistamiseksi. Irrotetulla maa-aineksella tarkoitetaan maa-aineksia, jotka on kaivettu toiminnan yhteydessä.

Määräys 34: Määräys on annettu jatkuvan maisemointivelvoitteen sekä määräyksen 11 mukaisen aukioloprosentin seuraamiseksi.

Määräys 35: Määräys on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi.

Määräys 36: Määräys ilmoittaa toiminnan päättymisestä on annettu maa-ainesasetuksen 7 § mukaisesti lopputarkastuksen pitämiseksi. Määräys ilmoittaa luvanhaltijan vaihtumisesta on annettu maa-aineslain 13 a §:n mukaisesti. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes luvan siirtämisestä tehty päätös on saanut lainvoiman.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta päätöspäivästä.

Otettava kokonaismäärä

3 400 000 m³

Vuotuinen otto

340 000 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava vakuus: **321 050 €**. Jos vakuustyyppi on muu kuin takauslain mukainen takaus, kotimainen pankkitakaus tai sulkutili, vakuustyyppi hyväksytään erikseen.

Vakuus palautetaan lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Lupa-alueelle aiemmin asetettu vakuus (maa-aineslupa 6-2011, 330 720 €) vapautetaan tällä päätöksellä, kun tämän maa-ainesluvan mukainen vakuus on asetettu hyväksyttävästi.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

- Tarkastusmaksu 473 € + 0,012 €/m³ x 2 200 000 m³ + 105 €/ha x 36 ha = 30 653 €

- Harkinnasta toiminnan aloittamiseksi ennen maa-ainesluvan lainvoimaiseksi tuloa lupakäsittelyn yhteydessä 210 €
Yhteensä **30 863 €**

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Nämä maksut ovat Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.11.2019 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-16, 16 b, 19-21, 23-23 b
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 6, 7, 16, 17
Jätelaki (646/2011) § 29, 31
Vesilaki (587/2011) 3 luku § 2
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) § 1-4
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) § 17
Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) § 28
Jätehuoltomääräykset Lounais-Suomessa (Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta 27.4.2017 § 22)
Salon kaupunginvaltuuston 13.11.2019 § 156 hyväksymä maa-ainestaksa

Oikeusohjeiden lisäksi päätöksenteossa on huomioitu Ympäristöministeriön ohjeistus ”Maa-ainesten ottaminen - opas ainesten kestäväan käyttöön”, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24.

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Saint-Gobain Finland Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöllä Hiekka-alue 734-706-4-3. Lupa myönnetään nykytilannekartassa (YMS P36992P001 201, päiväys 31.8.2021) esitetyllä alueella. Lupa-aika on 10 vuotta. Kokonaisottomäärä soraa ja hiekkaa on 3 400 000 m³.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa maa-aineslain 21 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan valmistelun mukaisia lupamääräyksiä 1-36 ja muilta osin toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Luvan haltijan on saatettava tämä päätös ja määräykset kaikkien alueella toimijoiden tietoon tarpeellisin osin.

Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet, muutoksenhaku, vakuus sekä tarkastus- ja valvontamaksu ilmenevät valmistelusta.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Päätöksestä ilmoitetaan osoitteessa www.salo.fi/kuulutukset. Asiakirjat valitusosoituksineen ovat nähtävillä Salon kaupungin verkkosivuilla www.salo.fi, kaupunki ja päätöksenteko, esityslistat ja pöytäkirjat, rakennus- ja ympäristölautakunta 26.1.2022.

Päätös

Hakija

Liikelaitos Salon Vesi

Metsähallitus

Salon kaupunki, maankäyttöpalvelut

Salon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

Varsinais-Suomen ELY-keskus, liikennevastuualue sekä ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Varsinais-Suomen liitto

Tieto päätöksestä

Asianosaiset

Liitteet

Liite 1 Nykytilanne, maa-aineslupahakemus, Saint-Gobain Finland Oy, Hiekka-alue 734-706-4-3

Liite 2 Suunniteltu tilanne, maa-aineslupahakemus, Saint-Gobain Finland Oy, Hiekka-alue 734-706-4-3